

Lezingencyclus van de SHSEL (St. Historische Sociëteit Enschede-Lonneker)

Titel

De bewoningsgeschiedenis van Enschede en omgeving tot aan de Eerste Wereldoorlog

Vier bijeenkomsten

De cursus wordt gegeven door Dick Schlüter, Geert Bekkering

Data en plaats

De vier bijeenkomsten zijn in gebouw Prismare op 13, 20 en 27 februari en 6 maart, van 14.00 uur (zaal open vanaf 13.30 uur) tot 16.00 uur.

Prijs

€ 25,- voor leden en € 45,- voor niet-leden

Opgave

Bij Bart Jansen, telf. 06-3435 4516, e-mail: jansebart@gmail.com

Onderwerpen per bijeenkomst

1. *Van Neanderthalers tot en met boeren in de IJzertijd op de flank van de stuwwal (45.000 v.Chr.-12 v.Chr.)*

Deze bijeenkomst wordt gegeven op 13 februari. Spreker: Dick Schlüter

2. *Chamaven, Romeinen, Tubanten, Saksen, Franken, en de Middeleeuwen van Enschede (12 v. Chr – 1562)*

Deze bijeenkomst wordt gegeven op 20 februari. Spreker: Dick Schlüter

3. *Van militaire stadsplattegrond tot Patriottentijd (1562-1795)*

Deze bijeenkomst wordt gegeven op 27 februari. Spreker: Dick Schlüter

4. *Franse Tijd, grote stadsbrand en de wording van Enschede/Lonneker als industriestad (1795-1914)*

Deze bijeenkomst wordt gegeven op 6 maart. Spreker: Geert Bekkering

Toelichting inhoud eerste lezing.

**Bewoningsgeschiedenis Enschede
centraal in cursus van de SHSEL**

De bewoningsgeschiedenis van de huidige gemeente Enschede, oftewel een oppervlak van ruim 14.000 hectare, is een boeiend verhaal. Om die reden organiseert de Stichting Historische Sociëteit Enschede Lonneker een cursus voor belangstellenden in de lokale geschiedenis van deze gemeente. De vier bijeenkomsten zijn op 13, 20 en 27 februari en 6 maart 2019 in het gebouw Prismare aan de Roomweg en beslaan de prehistorie tot en met de tijd rond 1900.

De cursusleiders zijn Dick Schlüter, Geert Bekkering, die beiden een grondige kennis hebben van de historie van de stad zowel als de omgeving. In de eerste bijeenkomst staat de prehistorie van Enschede centraal. Op basis van de vele archeologische vondsten zal historicus en amateur-archeoloog Dick Schlüter een beeld schetsen van het Enschedese verleden vanaf de tijd van de Neanderthalers tot en met de komst van de Romeinen. Even heeft ook Enschede en omgeving onder militaire controle gestaan van het Romeinse Rijk.

Tubanten

In de bijeenkomst op 20 februari zal Dick Schlüter nader ingaan op de verschillende stammen die het hier voor het zeggen hebben gehad. Wanneer kwamen de Tubanten in beeld en hoe moeten wij ons de vroege middeleeuwen voorstellen? En wat waren de gevolgen van de komst van de Frankische overheersing en het Christendom voor de boeren die toen op de flank van de stuwwal Oldenzaal-Enschede woonden? Door het Enschedese verhaal in een bredere context te plaatsen zal Dick Schlüter de tip van de middeleeuwse sluier oplichten en ingaan op het ontstaan van Enschede als een nederzetting die op zeker moment een eigen kerk krijgt, evenals van de omliggende buurschappen Usselo en Lonneker. In de derde bijeenkomst op 27 februari neemt Dick Schlüter de eerste stadsplattegrond van Enschede als uitgangspunt - rond 1562 door Jacobus van Deventer – om de geschiedenis te vertellen over de situatie voor, tijdens en na de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648). Een stadsbrand die op 20 mei 1750 uitbrak bij bakkerij Herman ten Tije bij de Espoort vernietigde 72 huizen en bracht het nodige leed. Aan de vooravond van de Franse tijd (1795-1813) is Enschede en omgeving meer kommer en kwel overkomen.

Stadsbrand

Daar zal Geert Bekkering op 6 maart op in gaan door de invloed van de Franse Tijd te behandelen en de periode voor en na de grote stadsbrand van 1862. In hoog tempo ontwikkelt de stad zich na die brand tot de informele hoofdstad van Twente en tot een industriestad met internationale contacten, waar de textielfamilies zich ontpoppen als 'baronnen' zowel als weldoeners.

Over de periode na 1900 zijn in de loop der jaren veel publicaties verschenen. Bijvoorbeeld de verzamelband '*100 jaar Enschede*' van uitgeverij Waanders eind jaren negentig van de vorige eeuw. Het is de cursusleiders er juist om te doen om eens de bewoningsgeschiedenis van de gemeente Enschede (inclusief Lonneker) van voor 1914 op gedegen wijze uit de doeken te doen. Meer als een jaar geleden moest het project om een stadsgeschiedenis van Enschede te laten schrijven 'in de koelkast' worden gezet door gebrek aan steun van de kant van fondsen wil de SHSEL de bevolking van de gemeente Enschede desondanks laten zien en ervaren dat daarmee ook een boeiend en historische interessant verhaal tekort wordt gedaan.

Overige informatie

Hoe laat en waar

De vier bijeenkomsten duren van 14.00 uur tot en met 16.00 uur. Er is een pauze van 14.45 uur tot en met 15.00 uur met gelegenheid om een consumptie te gebruiken. Er is vooraf de mogelijkheid om koffie te drinken vanaf 13.30 uur (zaal open)

Alle deelnemers krijgen na afloop van iedere bijeenkomst de powerpoint presentatie thuis gezonden via hun email-adres.

De lezingen worden gegeven in het gebouw Prismare. Het gaat om de data 13, 20 en 27 februari en 6 maart 2019.

Kosten

De kosten voor deelname bedragen voor leden van de SHSEL 25 euro inclusief consumpties. Voor belangstellenden die geen lid zijn van de SHSEL bedragen de kosten 45 euro inclusief consumpties.